

Temat: Potop

1. Wojna Rzeczypospolitej z Moskwą (1654 - 1667)

<i>PRZYCZYNY</i>	<ul style="list-style-type: none">• Zawarcie przez cara ugody w Perejestawiu z Kozakami• Zajęcie przez Moskwę Ukrainy oraz części Litwy
<i>PRZEBIEG</i>	<ul style="list-style-type: none">• W czasie potopu car wstrzymał ataki swoich wojsk (1655-1660).• W 1658 roku zawarto ugode hadziacką - Rzeczpospolita przekształciła się w związek równorzędnych państw Polski, Litwy i Ukrainy. Kozacy odrzucili umowę• 1660 - kontynuacja wojny
<i>SKUTKI</i>	<ul style="list-style-type: none">• Rozejm andruszowski (1667)• Ukraina podzielona pomiędzy RON oraz Imperium Moskiewskie wzdłuż Dniestru

- *Państwa zawarły przymierze przeciw Tatarom i Turkom*

2. Potop szwedzki - II wojna północna - wojna o dominację na Morzu Bałtyckim (1655 - 1660)

<i>PRZYCZYNY</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Szwecja (Karol X Gustaw) pragnie opanować wybrzeża Bałtyku, wykorzystując osłabienie RON wojną z Moskwą</i> • <i>Polska walczy o utrzymanie Prus Królewskich (Gdańsk) oraz chce odzyskać Inflanty</i> • <i>Moskwa walczy o dostęp do Bałtyku</i>
<i>PRZEBIEG</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1655 - Szwedzi atakują Litwę oraz Wielkopolskę od strony Pomorza Zachodniego</i> • <i>Zdrada szlachty na czele hetman wielki litewski</i>

*Janusz Radziwiłł -
przechodzą na stronę
szwedzką, ponieważ obawiają
się ataku moskiewskiego*

- *Ucieczka Jana Kazimierza na Śląsk*
- *Szwedzi niszczą i łupią kraj*
- *Obrona Jasnej Góry się Powiodła*
- *Szlachta przechodzi pod komendę Stefana Czarnieckiego, który zastosował taktykę wojny szarpanej (partyzanckiej)*
- *Do Polski wraca Jan Kazimierz, składa śluby lwowskie (powierza swe królestwo Matce Boskiej)*
- *1657 - Prusy Książęce zyskują niezależność w zamian za nieudzielanie poparcia Szwedom*

SKUTKI

- *1660 - pokój w Oliwie*
- *Rzeczpospolita traci Inflanty*
- *Jan Kazimierz zrzeka się tytułu króla Szwecji*